

Nagyszombat, latinul sabbatum sanctum, vagyis szent szombat, a göröknél „szent és nagy szombat”, az Úr sírban pihenésének emléknapja. Ma délben ért véget a negyvennapos nagyböjt.

Eredetileg ezen a napon nem volt semmiféle szertartás, - Krisztus a sírban nyugszik. Az ókorban ezen az éjjelen keresztelték meg a hitújoncokat, akik a keresztség vizében Krisztussal együtt új életre támadnak.

A keresztelést jelképes szertartások (tűszentelés, húsvéti gyertya szentelése - ezek mind a feltámadott Üdvözítőre és a világ világosságára vonatkoznak), valamint olvasmányok (a próféciák) előzték meg, amelyek a megkeresztelendőket közvetlenül előkészítették a keresztelésre. A keresztelés szertartását a keresztelő kápolnában végezték, ahol megszentelték a keresztvizet, majd a keresztelés után a Mindenszentek litániáját énekelve visszatértek a templomba, és elmondták az új keresztényekért a hálamisét, amely egyben első üdvözlés volt a feltámadt Üdvözítőhöz.

Mivel a tizedik században már csak gyermekeket kereszteltek, a nagyszombati szertartások délutánra csúsztak elő és ekkor végezték a későbbi középkorig, amikor a szertartásokat reggelre tették. A szentélet, ám sokat betegeskedő XII. Pius pápa – akit ekkortájt már a legmagasabb egyházi körökbe beszivárgott liberális teológusok vettek körül - 1955-ben helyezte vissza ismét az éjszakai órákra. Magában a római rítusban is ekkor hajtották végre az első változásokat. A konzervatív teológusok ezekben a változásokban látják a liberális „katolikusok” első csapását, amit az ősi római liturgia teljes szétzúzásának érdekében elkövettek.

A nagypénteki gyász és némaság után felcsendülő orgonaszó és allelujás ének győzzön meg minket arról, hogy minden nagypéntek és sírbatétel után feltámadás következik. Ezen az éjszakán hálásan gondolunk vissza arra, hogy a keresztségben mi is új életre támadtunk, és „amint az Atya dicsősége feltámasztotta Krisztust a halottak közül, éppúgy mi is új életben járunk”. (Róm 6,4)

U.Z.

{nomultithumb}

{module [160]}